

Zaznamenali sme

■ **Medzinárodná vedecká konferencia *Svet romantizmu* sa konala v 13.–15. 5. 2010 na Filologickej fakulte Tverskej štátnej univerzity v Rusku.** Zorganizovalo ju *Vedecké centrum pre komplexný výskum problematiky romantizmu* (vedie prof. I. Kartašovová) a zúčastnilo sa na nej do 40 účastníkov z univerzít v Tveri, Moskve, Sankt-Peterburgu, Saratove, Omsku a v zahraničí (ČR, Poľsko, Ukrajina). Konferencia bola venovaná N. Guľajevovi (1914–1986), zaklatelovi výskumu teórie a dejín romantizmu v ruskom kontexte. Romantizmus, ktorý sa ocitol počas sovietskej epochy na okraji záujmu, prežíva dnes v Rusku renesanciu. Jeho výskum sa ukazuje ako aktuálny, keďže romantici boli súčasníkmi najvýznamnejších historických premien v Európe a v Rusku. V nových formách s veľkým estetickým efektom zachytili obraz otráseného sveta a duchovné protirečenia v psychike človeka, čo korešponduje s analogickými problémami dnešnej doby. Výskumné okruhy konferencie siahali od teoretických problémov romantizmu cez medzinárodné vzťahy v jeho dobe až po jeho historické osudy.

Soňa Pašteková

■ **Dňa 8. 12. 2010 sa konal na pôde ÚSvL SAV medzinárodný seminár *Text na internete – staré a nové kontexty*,** ktorý bol prvou prezentáciou grantovej úlohy *Text na internete ako jav evolúcie kultúry*. Odznali na ňom príspevky interných riešiteľov a zahraničných spolupracovníkov (Poľsko, Čechy). Téma bola pertraktovaná v dvoch aspektoch: remediácia a internetové, resp. sociálne siete. Príspevky otvorili množstvo problémov ako žánrové aspekty printového média na internete alebo hravosť počítačovej poézie, či stratégie editorov literárnych textov na internete. Pozornosť vzbudil aj život slovenských digitálnych textov v českom internetovom prostredí, polemiky a literárna kritika na maďarskom webe alebo podoby ruskej internetovej siete. Vzťahom textu a obrazu ako spleti kognitívnych a pragmatických aspektov počítačových prezentácií sa venovala B. Suwara (vedúca grantu), zatiaľ čo funkcie textov v sociálnej sieti si všímali príspevky zo zahraničia. Seminár bol výzvou k výskumu nových interaktívnych a mimoinštitucionálnych rozmerov súčasnej kultúry.

Bogumiła Suwara

■ **Dr. Ernst Seibert oslávil 6. 1. 2011 svoje 65. narodeniny.** Filologicko-kulturologická fakulta Viedenskej univerzity si uctila v osobnosti E. Seiberta vedca, ktorý je desaťročia priekopníkom vo výskume staršej i súčasnej literatúry pre deti a mládež (LDM) v rakúskom kontexte. E. Seibert sa dlhodobo pokúša nalomiť tradičné vnímanie a presadiť LDM ako plnohodnotný predmet výskumu literárnovednej germanistiky. Oslobodzuje LDM od väzieb na pedagogiku a didaktiku a nastoľuje všeobecné otázky literárnovedného charakteru, čím umožňuje začleniť výskum LDM do všeobecnoliterárnych procesov. Na jeho počesť vyšiel zborník príspevkov dlhoročných

vedeckých partnerov *Kindheit, Kindheitsliteratur, Kinderliteratur. Studien zur Geschichte der österreichischen Literatur* (S. Blubensberger, G. Mairbörl, H.-H. Ewers, M. Rohrwasser, eds.), ktorý naznačuje závažnosť výskumných iniciatív jubilanta. Jeho meno sa v súčasnosti vníma ako synonymum výskumu LDM v Rakúsku a spája sa s rozsiahlou sieťou výskumných aktivít najmä v priestore strednej Európy.

Roman Mikuláš

■ **Medzinárodná odborná diskusia *Mnohojazyčnosť a kánon národnej literatúry vo višegrádskejších krajinách***, ktorá sa konala 26. 1. 2011 v ÚSvL SAV, poukázala na súvislosti medzi mnohojazyčnosťou autorov a ich vnímaním v národných literatúrach. Otvorila viacero závažných problémov. Rozhodnutie K. H. Máchu písať po česky a jeho dosah na českú kultúru spracoval maďarský bohemista a básnik I. Vörös, podnety mnohojazyčnosti a multikulturality, ktoré sa strácajú, keď sa posilní „projekt“ národnej literatúry, zachytil analýzou symbolizmu v šestnástich „malých“ (stredo- a východo) európskych literatúrach P. Krasztev. Podľa L. Mártona mnoho stredoeurópskych autorov tvorí vo viacerých jazykoch, no ich dielo sa iba výnimočne pertraktuje vo viacerých národných dejinách literatúry. Účastníci z ÚSvL SAV otvorili ďalšie otázky: rozhodnutie autora písať v inom ako materinskom jazyku (A. Bžoch), úrovne literárnej viacjazyčnosti, ako ich definujú nové teoretické práce (K. Bednárová) a pod. Pohyb súčasných autorov medzi literatúrami ako opak včlenenia do národnej literatúry spracovala Éva Karádi, šéfredaktorka časopisu *Magyar Lettre Internationale*. Podujatie sa konalo v rámci programu Visegrad Visibility s podporou Medzinárodného višegrádskeho fondu. Spoluorganizátormi boli Poľský inštitút a Maďarský kultúrny inštitút.

Judit Görözdí

■ **Dňa 8. 2. 2011 sa v Nitre uskutočnila druhá medzinárodná translatologická konferencia doktorandov *Tradícia a inovácia v translatologickom výskume***. Konferenciu zastrešovala vedúca Oddelenia translatológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre E. Gromová, svojou účasťou ju podporili aj M. Kusá a L. Franek z Ústavu svetovej literatúry SAV v Bratislave. Program podujatia prebiehal v dvoch sekciách: umeleckej a odbornej. V rámci sekcie umeleckého prekladu boli zastúpené najmä európske literatúry, prevahu mali príspevky z oblasti rusistiky. V sekcii odborného prekladu odzneli príspevky na tému prekladania odbornej terminológie, reklamných textov či filmových titulkov. Konferencia poskytla priestor doktorandom na prezentáciu vlastných skúmaní a nadviazanie kontaktov.

Eva Bubnášová, Alexandra Debnárová

■ **Medzinárodné sympóziu na tému *Rilke dnes* usporiadala 18. 3. 2011 výskumná grantová skupina *Reprezentácie prirodzeného v moderne a v avantgardách*** z ÚSvL SAV za podpory Goetheho inštitútu a Poľského inštitútu. Venovalo sa otázkam reinterpretácií Rilkeho lyriky i estetických názorov vzhľadom na výzvy súčasnej literárnej vedy. Literárni vedci z Nemecka (Bodo Zelinsky, August Stahl, Jutta Heinz) priniesli pohľad na výskumom marginalizované témy (motív masky a medzipriestoru, recepcia v súčasnej nemeckej a americkej žurnalistike). V popredí stáli aj otázky aktualizácie Rilkeho estetických názorov v oblasti výtvarného umenia (L. Šimon, A. Bžoch), ako aj výskum čitateľnosti „večnej“ poézie po traumatických historických skúsenostiach 20. storočia (K. Kuczyńska-Koschany, J. Roszak) a historická kontextualizácia Rilkeho poetickkej špecifiky (N. Pavlova). V časoch medzinárodného prekladateľského boomu Rilkeho a výskumu orientovaného na recepciu prinieslo sympóziu pohľad, ktorý umožňuje porozumieť tomuto z Prahy pochádzajúcemu nemeckému básnikovi v dobových estetických a historických súvislostiach na pozadí mnohorakých skúseností dnešných životných svetov.

Adam Bžoch